

Кафедра української філології та суспільних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Освітня програма	Міжнародне право
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Київ 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія»: програма для підготовки фахівців освітнього рівня Бакалавр з галузі знань 29 Міжнародне право за спеціальністю 293 Міжнародні відносини, [розр. Г.В. Ущатовська]. Київ: Академія адвокатури України, 2020.

Розробник: Ущатовська Ганна Володимирівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри української філології та суспільних наук Академії адвокатури України.

Робоча програма навчальної дисципліни обговорено та затверджено на засіданні кафедри української філології та суспільних наук

Протокол № 1 від 3 вересня 2020 року

Схвалено Науково-методичною радою Академії адвокатури України

Голова НМР професор Гончаренко С.В.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 29 - Міжнародні відносини	Обов’язкова
	Спеціальність : 293 Міжнародне право	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): Міжнародне право	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр
		1-й
		Лекції
Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр		40 год.
		семінарські
		10 год.
		Самостійна робота
		100 год.
		Вид контролю: іспит

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ) ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.

Метою вивчення дисципліни є вивчення світової та вітчизняної філософської думки. Філософське знання існує у формі історико-філософських учень. Їх своєрідність зумовлена унікальністю кожної культурної епохи та особливістю духовного життя. Викладення матеріалу спрямоване на формування високого рівня знань у студентів про предмет, специфіку та історію філософії, формування філософського розуміння сутності сучасних світоглядних проблем, теоретичних варіантів їх вирішення, а також принципів та ідеалів, що визначають цілі, засоби і характер діяльності людей.

Завдання навчальної дисципліни: ознайомити із історичним розвитком філософської думки; сформувати теоретичні основи світогляду студентів та їхньої здатності до філософського аналізу розвитку і функціонуванню різноманітних сфер життя суспільства; ознайомити із важливістю методології філософського мислення в практичній діяльності правознавця; навчити оперувати термінологічним апаратом; систематизувати та аналізувати дані філософських першоджерел.

Курсом «Філософія» передбачено набуття студентами комплексу **компетентностей**. Серед них, зокрема, такі **загальні компетентності**: ЗК-1 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК-4 здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, в тому числі «великих даних» (big data), з різних джерел із дотриманням етичних та правових норм у поєднанні з навичками використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій; ЗК-6 здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права (у тому числі міжнародного права), його місця у загальній системі знань про природу і суспільство; ЗК-8 здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо; ЗК-9 Цінування та повага різноманітності і мультикультурності, здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми. **Фахові компетентності**, такі як: ФК-3 Вміння характеризувати основні проблеми класичної і сучасної філософії, правової епістемології.

Програмні результати навчання.

ПРН-1 Мислити абстрактно й аналітично, синтезувати загальні знання насамперед із предметної області для досягнення цілей професійної діяльності, швидко розуміти професійні завдання, оцінювати їхню складність.

ПРН-2 Демонструвати володіння загальнотеоретичними поняттями і категоріями римського приватного права, теорії держави і права, вільно оперувати юридичними поняттями та термінами, орієнтуватися у початкових онтологічних, антропологічних, аксіологічних засадах сутності, походження та цивілізаційного призначення права; розуміти базові теоретико-правові підходи, на основі яких здійснюється тлумачення та застосування норм і принципів права, та визначати тенденції його розвитку.

ПРН-3 Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, зокрема, з історичних та філософських наукових джерел, аналізувати їх та узагальнювати у відповідності до наукових критеріїв, використовувати базові методи історії та філософії при виконанні професійних задач, формулювати юридичні питання в абстрактно-теоретичному рівні.

ПРН-20 Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Філософія, її предмет, методи і роль у суспільстві. Розвиток філософської думки в історичній перспективі.

Тема 1. Філософія, її предмет, методи і роль у суспільстві.

Тема 2. Особливості філософії Стародавнього Сходу.

Тема 3. Розвиток філософії в добу Античності та її роль у розвитку європейської культури.

Тема 4. Основні ідеї філософії доби Середньовіччя та епохи Відродження.

Тема 5. Передумови виникнення та формування української філософської думки.

Тема 6. Особливості розвитку філософії Нового часу.

Тема 7. Філософія епохи Просвітництва.

Тема 8. Характеристика класичної німецької філософії XVIII – XIX ст.

Тема 9. Головні положення марксистської філософії.

Змістовний модуль 2. Основна філософська проблематика та провідні напрямки сучасної філософії у XX – XXI ст.

Тема 10. Засадничі положення класичної та некласичної західної філософії.

Тема 11. Провідні ідеї української філософії XIX-XX ст.

Тема 12. Основні напрямки сучасної філософії.

Тема 13. Проблема антропосоціогенеза в філософії. Свідомість, її походження і сутність

Тема 14. Філософія культури. Культура і прогрес: глобальні проблеми сучасності.

Тема 15. Філософське осмислення поняття суспільства та особистості.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
Л		С	с.р.	
Змістовний модуль 1. Філософія, її предмет, методи і роль у суспільстві. Розвиток філософської думки в історичній перспективі				
Тема 1. Філософія, її предмет, методи і роль у суспільстві	6	2	2	4
Тема 2. Особливості філософії Стародавнього Сходу	8	2		6
Тема 3. Розвиток філософії в добу Античності та її роль у розвитку європейської культури	14	4		10
Тема 4. Основні ідеї філософії доби Середньовіччя та епохи Відродження	10	2	2	6
Тема 5. Передумови виникнення та формування української філософської думки	8	2		6
Тема 6. Особливості розвитку філософії Нового часу	14	4	2	10
Тема 7. Філософія епохи Просвітництва	8	2		4
Тема 8. Характеристика класичної німецької філософії XVIII – XIX ст.	12	4	2	6
Тема 9. Головні положення марксистської філософії	10	2		6
Змістовний модуль 2. Основна філософська проблематика та провідні напрямки сучасної філософії у XX –XXI ст.				
Тема 10. Зasadничі положення класичної та неklasичної західної філософії	14	4	2	10
Тема 11. Провідні ідеї української філософії XIX-XX ст.	10	2		6
Тема 12. Основні напрямки сучасної філософії	14	4		10
Тема 13. Проблема антропосоціогенезу у філософії	6	2		4
Тема 14. Філософія культури. Культура і прогрес: глобальні проблеми сучасності	8	2		6
Тема 15. Філософське осмислення поняття Суспільства	8	2		6
РАЗОМ	150	40	10	100

5. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовний модуль 1. Філософія, її предмет, методи і роль у суспільстві. Розвиток філософської думки в історичній перспективі

Тема 1. Загальна характеристика філософії як науки.

Філософія стародавніх часів.

1. Загальна характеристика філософії як науки.
2. Основні філософські школи Стародавньої Індії.
3. Розвиток філософської думки у Стародавньому Китаї (Конфуцій і Лао Цзи).
4. Філософія досократиків та Сократа.
5. Класичний період розвитку філософії Античності (Платон та Аристотель).
6. Елліністична філософія. Філософські школи кініків, скептиків та Епікура.

Тема 2. Філософія доби Середньовіччя та епохи Відродження

1. Філософія середньовіччя та її зв'язок з християнською релігією та теологією.
2. Августин Блаженний та його вчення про град Земний та град Божий.
3. Питання пізнання природи і суспільства в філософії Томи Аквінського.
4. Гуманістичний та антропоцентричний характер філософії і культури Відродження.
5. Утопічне вчення Т. Мора та Т. Кампанелли.
6. Проблема людської індивідуальності в концепції Е. Роттердамського.

Тема 3. Філософія доби Нового часу та Просвітництва.

1. Розвиток філософських напрямків емпіризму та раціоналізму.
2. Філософські погляди англійських емпіристів Нового часу.
3. Сенсуалізм у філософії Нового часу.
4. Англійське просвітництво: основні риси та напрямки.
5. Просвітництво у Франції: основні риси та напрямки.
6. Просвітництво у Франції: основні риси та напрямки.

Тема 4. Німецька класична філософія та філософія марксизму.

1. Основні засади філософської концепції І. Канта. Феномен права у філософії І. Канта.
2. Діалектика і натурфілософія Ф. Шеллінга.
3. Філософська система і діалектичний метод Г. Гегеля. Сутність філософії права Г. Гегеля та її методологічні основи. Право як реалізація ідеї свободи.

4. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.
5. Характерні риси філософії марксизму. Вчення про відчуження, свободу і комунізм.
6. Діяльність послідовників філософії марксизму в Європі та Росії
(П. Лафарг, А. Бебель, В. І. Ленін та інші).

Змістовний модуль 2. Основна філософська проблематика та провідні напрямки сучасної філософії у XX–XXI ст.

Тема 5. Провідні напрямки сучасної філософії у XX–XXI ст.

1. Основні ідеї та представники некласичного напрямку філософії.
2. Характерні риси появи та розвитку позитивізму, неопозитивізму та постпозитивізму.
3. Зародження екзистенціалізму як філософського напрямку.
4. Основні ідеї сучасної релігійної філософії. Неотомізм та персоналізм.
5. Аналітична філософія: витоки, розвиток та основні положення.
6. Загальна характеристика структуралізму та постструктуралізму.
7. Загальна характеристика філософії постмодернізму.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Написання реферату та інших письмових робіт з курсу «Філософія»	25
2	Ознайомлення з джерелами за темою реферату та інших письмових робіт	25
3	Ознайомлення з джерелами і написання робіт	50

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Філософія, її роль в життєдіяльності людини та суспільства.
2. Передумови виникнення філософії.
3. Світогляд, його зміст та суспільно-історичний характер.
4. Проблема співвідношення філософії та міфології.
5. Проблема співвідношення філософії та релігії.
6. Проблема співвідношення філософії та науки.
7. Космоцентризм античної філософії.
8. Проблема буття в філософії античності.
9. Проблема людини в античній філософії (Сократ, Платон, Аристотель).
10. Антична атомістика Демокрита, Епікура, Л.Кара та сучасність.
11. Соціально-політична проблематика в філософії Платона та Аристотеля.
12. Філософське вчення Августина Блаженного та сучасність.
13. Проблема людини в філософській думці середніх віків.
14. Теорія соціального управління в утопіях та антиутопіях.
15. В.І.Вернадський та його вчення про ноосферу.
16. Проблема культури й людини в філософії Гегеля.
17. Проблема подолання відчуження людини в марксистській філософії.
18. Філософія марксизму, його специфіка та історична доля.
19. Соціально-політична проблематика в марксистській філософії та сучасність.
20. Формування некласичних філософських вчень XIX-XX ст., їх головні риси та напрямки.
21. Філософські підвалини структуралізму як методології пізнання соціальних об'єктів.
22. Герменевтика як філософська концепція XX ст.

23. “Філософія життя” та її нерационалістичний характер.
24. Футурологічні концепції в філософії кінця XX-XXI ст.
25. Проблема відчуження людини та його подолання у теоріях постіндустріального суспільства.
26. Проблеми кризи політики та держави у концепціях .Д.Белла, Е.Тоффлера.
27. Етика свободи, відповідальності та проблеми комунікації (К.Апель, К.-О.Рідель, М.Бубер, О.Большов)
28. Філософія космізму (К.Ціолковський, Д.Чижевський В.Вернадський).
29. Історичні умови формування української філософії, етапи її розвитку та характерні риси.
30. Вчення Г.Сковороди про “три світа” та "споріднену працю».
31. Проблема людини в філософії Г.Сковороди.
32. “Філософія серця” П.Юркевича та сучасність.
33. Українська філософія в діаспорі (Д.Чижевський, Д.Донцов, Н.Григорієв, І.Мірчук).
34. Детермінізм та проблема свободи в філософії.
35. Концепція синергетики та її методологічне значення.
36. Діалектика взаємодії природи та суспільства.
37. Сучасна екологічна криза: сутність, причини, можливості подолання.
38. Проблема критеріїв та специфіки наукового та буденного знання.
39. Проблема взаємовідношення між суб’єктом та об’єктом пізнання. Матеріальні та ідеальні об’єкти.
40. Філософські проблеми техніки.
41. Засоби та методи пізнання в науково-технічній та науковій діяльності.
42. Влада та мораль: політичні та світоглядні аспекти.
43. Соціально-філософські аспекти сучасної екологічної проблеми.
44. Історична необхідність та вільна свідомо діяльність людей. Фаталізм та волюнтаризм.
45. Філософські підвалини дослідження суспільства в його історії.
46. Цінності в житті людини та суспільства. Проблема вибору цінностей.
47. Криза техногенної цивілізації та становлення нового образу людини в сучасній культурі.
48. Екологічна етика як складова сучасної екологічної парадигми.
49. Проблема сенсу життя людини.
50. Філософські аспекти сучасних демографічних проблем світу.
51. Проблема прогнозування в соціальному управлінні.
52. Техніка, її сутність, основні закономірності та етапи розвитку.

- 53. Морально-психологічні проблеми “віртуальної реальності” як засобу моделювання дійсності.
- 54. Сучасна НТР, її сутність, головні напрямки та соціальні наслідки.
- 55. Інформаційна революція та становлення інформаційного суспільства.
- 56. Історичні типи співвідношення філософії та науки.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, практичні заняття, робота в бібліотеці зі словниками, першоджерелами, статтями про розвиток політико-правової думки, інформацією з інтернетом.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Перевірка письмових робіт, індивідуальні консультації та опитування, оцінка рефератів, тестування, підсумковий залік.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОЮ СИСТЕМОЮ

Модулі	I	II	Разом (балів)
Бали			
Семінари	30	10	40
Модульний контроль	30	10	40
Підсумковий контроль іспит			20
Разом			100

11. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	--

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Підручники, посібники з філософії.

13. ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антология мировой философии: Сб. философ. текстов. В 4 т. / Под ред. В.В. Соколова, В.Ф. Асмуса и др. – М: Мысль, 1971 – 1972.
2. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії: Підручник. – К.: Либідь, 2001. – 408 с.
3. Данильян О.Г., Тараненко В.М. Философия: Учеб. – Х.: Прапор, 2005. – 496 с.
4. Зотов А.Ф. Современная западная философия. – М.: Высшая школа, 2005.
5. Кохановский В.П. Философия: Учеб. пособ. – 6-е изд., перераб. и доп. – Ростов н/Д: «Феникс», 2003.
6. Максюта М.Є. Філософія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Урожай, 2008.
7. Подольська Є.А. Філософія: Підруч. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.
27. Причепій Є.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. Філософія: Підруч. – К.: Академвидав, 2009.
8. Рассел Б. История западной философии. – М.: АСТ, 2010.
9. Сучасний словник з суспільних наук / За ред. О.Г. Данильяна, М.І. Панова. – Х.: Прапор, 2006. – 432 с.
10. Філософія: Навч. посіб. / Л.В. Губерський, І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко та ін.; за ред. І.Ф. Надольного. – 8-ме вид., стер. – К.: Вікар, 2011.
11. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. – К.: Знання, 2012.
12. Щерба С.П. Філософія. – Підруч. – К.: Кондор. – 2007.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бойченко І.В. Філософія історії: Підруч. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2000.
2. Бондар С.В., Вдовиченко Г.В., Кривда Н.Ю., Литвинов В.Д., Лісовий В.С. Історія української філософії: підручник. – К.: Академвидав, 2008.
3. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: Підруч. для вищ. навч. закл. / В.П. Андрущенко, Л.В. Губерський, М.І. Михальченко. – Вид. 3-тє, випр. та допов. – К.: «Генеза», 2006.
4. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи: Навч. посіб. / В.П. Андрущенко, Г.І. Волинка, Н.Г. Мозгова та ін. за ред. Г.І. Волинка. – К.: Каравела, 2009.
5. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії. Проблема людини та її меж: Навч. посіб. – 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: КНТ, Центр навчальної літератури, 2006.

6. Ярошовець В.І. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. Підруч. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008.

Першоджерела

1. Аристотель. Политика. Соч. В 4 т. – Т.4. – М.: Мысль, 1983. – С. 375 – 644.
1. Бэкон Ф. Новый Органон. Соч. В 2 т. – Т.2. – М.: Мысль, 1972. – 486 с.
2. Гегель Г.В.Ф. Наука логики // Энцикл. философ. наук. В 3 т. – Т. 3. – М.: Мысль, 1974. – 417 с.
3. Декарт Р. Рассуждение о методе // Избр. произв. В 2 т. – М., 1989. – 656 с.
4. Кант И. Критика чистого разума. Соч. В 6 т. – Т.3. – М.: Мысль, 1964. – 799 с.
5. Кант И. Критика практического разума. Соч. Т.4. – Ч.1. – М.: Мысль, 1964 – 544 с.
6. Камю А. Бунтующий человек. – М.: Политиздат, 1990. – 415 с.
7. Лейбниц Г.В. Монадология. Соч. В 4 т. – Т.1. – М.: Мысль, 1982. – 636 с.
8. Маркс К., Энгельс Ф. Німецька ідеологія // Твори. – М., 1955. – Т.3. – 544 с.
9. Ницше Ф. Так говорил Заратустра. / Пер. Ю.М. Антоновского. – М.: Моск. гос. ун-т, 1990. – 300 с.
10. Платон. Держава.: Пер. з давньогр. Д.Коваль. – К.: Основи, 2000. – 355 с.
11. Поппер К. Р. Открытое общество и его враги. – М.: Феникс, 1992. – 448 с.
12. Рассел Б. Історія західної філософії.: Пер з англ. – К.: Основи, 1995. – 759 с.
13. Рассел Б. Человеческое познание. – К.: Ника-Центр, Вист-С, 1997. – 543 с.
14. Сартр Ж.-П. Экзистенциализм – это гуманизм // Сумерки богов. – М.: Изд-во полит. лит., 1989. – 394 с.
15. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество / Под ред. Т.И. Ойзермана, П.П. Гайденко. – М.: Политиздат, 1992. – 544 с.
16. Тейяр де Шарден П. Феномен человека. – М.: Наука, 1987. – 240 с.
17. Тойнби А. Дж. Постижение истории / Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1995. – 736 с.
18. Фейербах Л. Сущность христианства. // Избр. философ. произв. В 2 т. – Т. 2. – М.: Изд-во полит. лит., 1955. – 942 с.
19. Фрейд З. Будущее одной иллюзии // Сумерки богов. – М.: Изд-во полит. лит., 1989. – 394 с.
20. Фрейд З. Психология бессознательного / Под ред. М.Г. Ярошевского. – М.: Просвещение, 1989. – 440 с.
21. Хайдеггер М. Разговор на проселочной дороге / Под ред. А.Л. Доброхотова. – М.: Высш. шк., 1991. – 192 с.
22. Шопенгауэр А. Сборник произведений / Пер. с нем. – Мн.: ООО «Попурри», 1999. – 464с.
23. Энгельс Ф. Людвиг Фейербах и конец классической немецкой философии. – М.: Изд-во полит. лит., 1989 – 127 с.

24. Юнг К. Об архетипах коллективного бессознательного / К. Юнг // Вопросы философии. – 1999 – № 1.
25. Ясперс К. Смысл и назначение истории : П ер. с нем. – М.: Политиздат, 1991. – 527 с.

15. ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Філософія як форма теоретичного усвідомлення світу. Умови її виникнення. Її предмет та функції.
2. Взаємозв'язок міфології, релігії, філософії.
3. Місце та роль філософії в суспільстві і життєдіяльності особистості.
4. Проблема методу в філософії. Діалектика та метафізика.
5. Філософія Стародавнього світу. Її основні регіони виникнення та характерні риси.
6. Давньоіндійські філософські школи. Основні ідеї ортодоксальних шкіл.
7. Давньоіндійські філософські школи. Основні ідеї неортодоксальних шкіл.
8. Філософська система буддизму.
9. Соціально-етичні погляди Конфуція.
10. Філософські погляди Лао-Цзи.
11. Антична філософія. Загальна характеристика, основні школи і роль в становленні світової філософії.
12. Ранньогрецька натурфілософія. Мілетська школа.
13. Онтологізм давньогрецької філософії: Піфагорійський союз, школа елеатів.
14. Атомізм Демокріта.
15. Антропологічна філософія Сократа і софістів.
16. Філософський ідеалізм Платона.
17. Аристотель як систематизатор давньогрецької філософії.
18. Елліністична філософія. Філософські школи кініків, скептиків та Епікура.
19. Філософія Середньовіччя. Загальна характеристика та основні положення.
20. Августин Блаженний та його вчення про град Земний та град Божий.
21. Питання пізнання природи і суспільства в філософії Томи Аквінського.
22. Філософія епохи Відродження. Історичні умови її формування та основні риси.
23. Утопічне вчення Т. Мора та Т. Кампанелли (ознайомитися з роботою Т. Мора "Утопія").
24. Філософія Нового часу. Емпіризм і раціоналізм. Індуктивний і дедуктивний методи (Ф. Бекон і Р. Декарт).
25. Проблеми субстанції у філософській думці Нового часу (Р. Декарт, Г. Ляйбніц, Б. Спіноза).
26. Політична філософія Т. Гоббса.
27. Мораль, політика, право, педагогіка у філософії Д. Локка.
28. Соціальна філософія Д. Юма.
29. Англійське просвітництво: основні риси та напрямки.

30. Французьке Просвітництво і французький матеріалізм XVIII століття. Загальна характеристика.
31. Німецька філософія доби просвітництва. Її витоки та основні характеристики.
32. Класична німецька філософія, її значення в історії філософської науки.
33. Соціально-етичні погляди І. Канта.
34. Система і метод у Гегеля, їх суперечливість. Діалектичний метод Г. Гегеля.
35. Антропологічний матеріалізм Л. Фойєрбаха.
36. Характерні риси філософії марксизму. Вчення про відчуження, свободу і комунізм.
37. Діяльність послідовників філософії марксизму в Європі та Росії (П. Лафарг, А. Бебель, В. І. Ленін та інші).
38. Зародження і формування філософії в добу Київської Русі.
39. Філософія в Києво-Могилянській академії. Філософія Ф. Прокоповича.
40. Г. С. Сковорода. Його вчення про дві натури і три світи.
41. Концепція “сродності” і вчення про щастя Г. С. Сковороди.
42. Соціально-політичні та гуманістичні ідеї Кирило-Мефодієвського товариства Т. Г. Шевченко.
43. “Філософія серця” П. Юркевича.
44. Філософія українських демократів: М. Драгоманов та І. Франко. Загальна характеристика.
45. Філософія української діаспори XX ст.: В. Липинський, Д. Донцов, Д. Чижевський. Загальна характеристика.
46. Західна некласична філософія XIX-XX ст.: загальна характеристика та основні напрямки.
47. Філософія життя А. Шопенгауера.
48. Поняття “надлюдини” та “волі до влади” у філософії Ф. Ніцше.
49. Ідея несвідомого і психоаналіз З. Фрейда.
50. Філософія екзистенціалізму С. К’єркегора.
51. Проблема життя і смерті в екзистенціальній філософії.
52. Ідея екзистенціалізму в художній літературі Заходу. Філософія А. Камю та Ж. П. Сартра.
53. Концепція філософії культури О. Шпенглера.
54. Позитивізм та неопозитивізм.
55. Передумови виникнення прагматизму. Основні ідеї головних представників.
56. Сучасна релігійна філософія. Неотомізм і персоналізм.
57. Основні ідеї філософсько-антропологічного вчення М. Шелера.
58. Загальна характеристика аналітичної філософії.

59. Основні ідеї критичного раціоналізму К. Поппера.
60. Постмодернізм як духовно-культурний феномен. Його філософське осмислення.
61. Матеріалізм та ідеалізм у філософії.
62. Монізм, дуалізм, плюралізм.
63. Культура як предмет філософського осмислення.
64. Проблема культури як діалогу культури.
65. Символізм культури. Сутність символу.
66. Культура та цивілізація: співвідношення понять і феноменів.

Філософія

Робоча програма навчальної дисципліни

Затверджена на засіданні кафедри української філології та суспільних наук

Протокол № 1 від 3 вересня 2020 року